

TRIDUUM PASCHALNE

KOMENTARZE

CHRYSTUS UKRZYŻOWANY

MSZA WIECZERZY PAŃSKIEJ

Uroczystą wieczorną Mszą Wieczery Pańskiej rozpoczynamy czas świętego Triduum Paschalnego, czyli trzech świętych dni od Mszy św. Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek do Nieszporów Niedzieli Zmartwychwstania. Będziemy w nich rozważać trzy największe tajemnice historii zbawienia: Chrystusa ukrzyżowanego, Chrystusa pogrzebanego i Chrystusa zmartwychwstałego. Dziś w kościele katedralnym prezbiterzy naszej diecezji pod przewodnictwem ks. biskupa (*imię*) sprawowali Mszę Krzyżma, w czasie której odnowili przyrzeczenia złożone w dniu święceń. Poświęcono także olej katechumenów i dla chorych oraz dokonano konsekracji krzyżma św.

Liturgia Wielkiego Czwartku uobecnia Ostatnią Wieczerzę, w czasie której Chrystus chleb i wino przemienił w swoje Ciało i Krew. Polecił, aby jego uczniowie czynili to samo na Jego pamiątkę. Tym samym ustanowił dwa sakramenty: Eucharystii oraz sakrament kapłaństwa.

Rozpoczynając ten święty czas otoczmy szczególną modlitwą naszych kapłanów, aby wiernie wypełniali wezwanie Chrystusa. Otwórzmy nasze serca, aby zwycięstwo życia nad śmiercią dokonało się w każdym z nas, abyśmy potrafili miłować się tak, jak Chrystus nas umiłował.

**Przed
rozpoczęciem
liturgii**

Przed Gloria Za chwilę odśpiewamy hymn *Chwała na wysokości Bogu*, który wybrzmi po raz pierwszy po 40 dniach Wielkiego Postu. W czasie tego śpiewu rozlegną się wszystkie kościelne dzwony i dzwonki. Po zakończeniu hymnu dzwony (oraz organy) zamilkną. Usłyszymy je dopiero w czasie tego samego hymnu, który odśpiewamy podczas Wigilii Paschalnej.

**Przed liturgią
słowa** Dzisiejsza liturgia słowa rozpoczyna się opisem ustanowienia Paschy, czyli uczyty przymierza, w czasie której zabija się i spożywa baranka bez skazy. Tak jak krew baranka chroniła Izraelitów przed śmiercią, tak krew Chrystusa chroni nasze dusze przed zagładą. Jego ofiara jest Nowym Przymierzem, a Eucharystia, którą ustanowił Nową Paschą. Uczestnictwo w niej powinno owocować postawą miłości i służby, którą ukazał nam Chrystus umywający nogi swoim uczniom.

**Przed
obrzędem
umywania
nóg** Za chwilę nastąpi obrzęd obmycia nóg zwany *Mandatum*, czyli przykazanie. Chrystus myjąc uczniom nogi pokazuje, że najpiękniejszym wyrazem miłości jest bezinteresowna służba. Przykazanie nowe daję wam, byście się wzajemnie miłowali, tak ja was umiłowałem – tak mówi dziś Chrystus do każdego z nas.



Ustanawiając ucztę Nowego Przymierza Chrystus polecił, aby składać w ofierze chleb pszenny i wino gronowe. Posłuszni poleceniu Pana przynosimy do ołtarza chleb i wino, które mocą Ducha Świętego staną się Ciałem i Krwią Zbawiciela. Nasze oczekiwanie na to wydarzenie wyrażmy poprzez postawę siedzącą i wspólny śpiew.

**Przed
przygotowa
niem
darów**

Przed ukrzyżowaniem Chrystus został pozbawiony szat i opuszczony przez najbliższych. Na znak tego ołtarz został obnażony, a Najświętszy Sakrament zostanie zabrany z Tabernakulum i przeniesiony do kaplicy (ołtarza przechowywania) – tzw. „ciemnicy”. Po uroczystej procesji każdy z nas będzie mógł osobiście adorować Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie, dziękując Mu za Jego obecność, za Jego ofiarę, za Jego miłość i służbę wobec nas.

**Po modlitwie
po Komunii
Świętej**

Adoracja będzie trwała (dziś do godz. ... i jutro od godz. ...) przez cały jutrzejszy dzień, aż do Liturgii Męki Pańskiej. Wcześniej będziemy mogli wspólnie rozważać mękę Naszego Pana w czasie nabożeństwa Drogi Krzyżowej.

Jeżeli jest planowana w parafii Droga Krzyżowa, należy podać tę informację wraz z godziną i miejscem rozpoczęcia:

LITURGIA MĘKI PAŃSKIEJ

Od Mszy Wieczerzy Pańskiej aż do Wigilii Paschalnej nie sprawuje się Eucharystii. W centrum rozważań dnia dzisiejszego stoi Krzyż, a wierni gromadzą się z świątyniach na wspólne przeżywanie Liturgii Męki Pańskiej.

**Przed
rozpoczęciem
liturgii**

Na początku kapłani wraz ze służbą liturgiczną udają się do ołtarza. Tam kapłani (*celebrans*) padając na twarz zanoszą (*zanosi*) do Boga modlitwę przebłagalną za grzechy. W czasie tego aktu modlimy się w postawie klęczącej i zachowujemy pełne czi milczenie.

**Przed liturgią
słowa** Dzisiejsza liturgia słowa ukazuje Mękę naszego Pana, Jezusa Chrystusa, który jest wypełnieniem proroctw o Cierpiącym Słudze Jahwe z Księgi Proroka Izajasza. Chrystus-Arcykapłan złożył na drzewie krzyża doskonałą ofiarę swojego życia. Doświadczył poniżenia, odrzucenia i niewyobrażalnego cierpienia – wszystko z miłości do człowieka, do każdego z nas.

**Przed
modlitwą
powszechną** Dzisiejsza modlitwa powszechna będzie miała wyjątkową formę. Najpierw diakon (kapłan/wyznaczona osoba) zapowiada intencję. Następnie wszyscy modlimy się w chwili ciszy po czym kapłan zbiera nasze prośby wypowiadając słowa kolekty, którą potwierdzamy słowem „Amen”.

Chrystus poprzez śmierć na krzyżu pojednał w sobie wszystkich. Ogarnijmy naszą modlitwą potrzeby całego świata i wszystkich jego spraw.

**Przed
adoracją
krzyża** Za chwilę nastąpi najważniejszy moment dzisiejszej liturgii. Najpierw nastąpi ukazanie krzyża w 3 etapach – za każdym razem kapłan będzie odsłaniał część krzyża i śpiewał „Oto drzewo krzyża, na którym zawisło zbawienie świata” na co my odpowiemy „Pójdźmy z pokłonem” i oddamy cześć krzyżowi przyklękając. Po odsłonięciu krzyża będziemy osobiście adorować ukrzyżowanego Chrystusa poprzez pocałowanie Jego świętego krzyża. Będziemy to czynić w procesji – w pierwszej kolejności krzyż ucałuje koncelebra, następnie służba liturgiczna i pozostali, poczynając od ostatnich ławek. Za pobożną adorację Krzyża możemy dziś dostąpić łaski odpustu zupełnego.

**Przed
Komunią
Świątą** Mimo, że w Wielki Piątek nie sprawuje się Eucharystii, dzięki Krwi Chrystusa przelanej na krzyżu dla naszego zbawienia możemy przyjmować Komunię świętą, która jest pokarmem na drodze do życia wiecznego.

Komunia święta będzie udzielana w kilku miejscach (*podać*).

Ciało Chrystusa, po Jego śmierci na krzyżu, zostało złożone w grobie, a wejście do grobu zabezpieczono głazem i postawiono przy nim straż. Dlatego za chwilę Najświętszy Sakrament-Ciało Chrystusa zostanie przeniesione do ołtarza adoracji - tzw. Grobu Pańskiego. Przez całą dzisiejszą noc, aż do jutrzejszej celebracji Wigilii Paschalnej będziemy mogli czuwać przy grobie naszego Pana, z nadzieją oczekując poranka zmartwychwstania.

**Przed
procesją
do Grobu
Pańskiego**

CHRYSTUS POGRZEBANY

W tym dniu nie celebryje się Eucharystii ani żadnych nabożeństw. Kościół „oczekuje powrotu Oblubieńca” modląc się liturgią godzin.

CHRYSTUS ZMARTWYCHWSTAŁY

WIGILIA PASCHALNA

Za chwilę rozpocznie się Wigilia Paschalna. Jest ona pamiątką największego wydarzenia w historii ludzkości – zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa. Jest dopełnieniem tego, co rozważaliśmy w ostatnich dniach.

**Przed
rozpoczęciem
liturgii**

Dzisiejsza liturgia będzie się składać z kilku części. Na początku nastąpi obrzęd światła, czyli poświęcenie ognia od którego zostanie odpalony paschał – świeca symbolizująca Zmartwychwstałego Chrystusa. Następnie będziemy uczestniczyć w rozbudowanej liturgii słowa. Po jego wysłuchaniu odnowimy przyrzeczenia złożone w czasie naszego Chrztu św. Uroczyste zgroma-

dzenie zakończymy przyjęciem Eucharystii, która nas zjednoczy ze Zmartwychwstałym. Ostatnim aktem dzisiejszej celebracji będzie procesja rezurekcyjna.

Przed obrzędem światła Rozpoczyna się obrzęd światła. Na zewnątrz kościoła zostanie poświęcony ogień, od którego zostanie zapalony paschał. Kapłan wzniesie go ku górze śpiewając: „Światło Chrystusa”, na co odpowiemy: „Bogu niech będą dzięki”. Następnie symbol Zmartwychwstałego Chrystusa zostanie wniesiony do Kościoła. Po drugim śpiewie kapłana i naszej odpowiedzi zapalimy nasze świece od świec ministrantów i dalej od siebie wzajemnie. Znak ten ukazuje, że jedynym źródłem światła w naszym życiu jest Chrystus, my zaś mamy dzielić się wiarą z naszymi bliźnimi. Prawdziwość tego znaku domaga się, aby nikt nie zapalał świecy przy pomocy zapalek czy zapalniczek. Wreszcie po trzecim odśpiewaniu przez kapłana „Światło Chrystusa” zostaną zapalone światła w naszej świątyni, rozpraszając ciemności nocy.

Przed Orędziem Paschalnym Za chwilę zostanie uroczysto odśpiewane Orędzie Paschalne – *Exultet*. Ten piękny zwiastuje zwycięstwo Chrystusa, który jako zwycięzca wyszedł z otchłani. Śpiewu orędzia wysłuchamy z zapalonymi świecami.

Przed liturgią słowa Dzisiejsza celebracja Bożego Słowa odbywa się przy zgaszonych świecach. (chwila ciszy). Będziemy w niej rozważać historię zbawienia ludzkości, poczynawszy od stworzenia świata, aż do Zmartwychwstania. Wyjątkowość tej celebracji polega na tym, że składa się ona z ośmiu części, z których każda będzie zbudowana z kilku elementów. Najpierw lektor przeczyta Słowo Boże, po nim psalterzysta śpiewa psalm, my zaś włączymy się w śpiew refrenu. Następnie na wezwanie kapłana wstaniemy i przez chwilę będziemy modlić się w ciszy. Na koniec kapłan odmówi modlitwę, którą potwierdzimy słowem „Amen”.

Na ołtarzu zostały zapalone świece – nasze oczekiwanie zmierza ku szczytowi. Za chwilę, przy dźwięku dzwonów, będziemy wielbić Boga, śpiewając hymn radości ku Jego chwale.

Przed Gloria

Ostatnie z dzisiejszych czytań jest nazywane epistołą lub czytaniem epistolarnym. Oznacza to, że jest ono zaczerpnięte z listu apostoelskiego. Święty Paweł naucza, że podczas Chrztu świętego zostaliśmy zanurzeni w śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa i zostaliśmy obdarzeni nowym życiem. Po tym czytaniu zaśpiewamy wspólnie psalm allelujatyczny, wyrażając radość ze zwycięstwa życia nad śmiercią i witając Zmartwychwstałego Pana.

Przed Epistołą

Następuje liturgia chrzcielna. Będziemy w niej prosić grono zabawionych – wszystkich świętych, aby wspierali nas na drodze nowego życia, jakim obdarzył nas nasz Zbawiciel. Po zakończeniu litanii kapłan dokona poświęcenia wody chrzcielnej. Wsłuchajmy się w słowa wypowiedzianej przez niego modlitwy, niezwykle bogatej w treści naszej wiary.

Przed liturgią chrzcielną

Liturgię chrzcielną będziemy przeżywać z zapalonymi świecami. W czasie śpiewu litanii przyjmujemy postawę klęczącą, następnie wstaniemy, by odnowić przyrzeczenia Chrztu świętego.

Rozpoczyna się Liturgia Eucharystyczna, w czasie której na ołtarzu dokona się misterium paschalne, czyli przejście Chrystusa ze śmierci do życia. Przyjmując Komunię świętą – uwielbione Ciało i Krew Jezusa Chrystusa – zjednoczymy się z Nim, naszym Zbawicielem i Odkupicielem.

Przed liturgią eucharystyczną

Ostatnim aktem Wigilii Paschalnej jest procesja rezurekcyjna. Na krzyżu, który będzie niesiony na jej czele, zobaczymy czerwoną stulę symbolizującą Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Podążając za krzyżem dajmy świadectwo naszej wiary. Chcemy kroczyć za Chrystusem nie tylko w świątyni, ale w codziennym życiu, we wszystkich okolicznościach naszego życia.

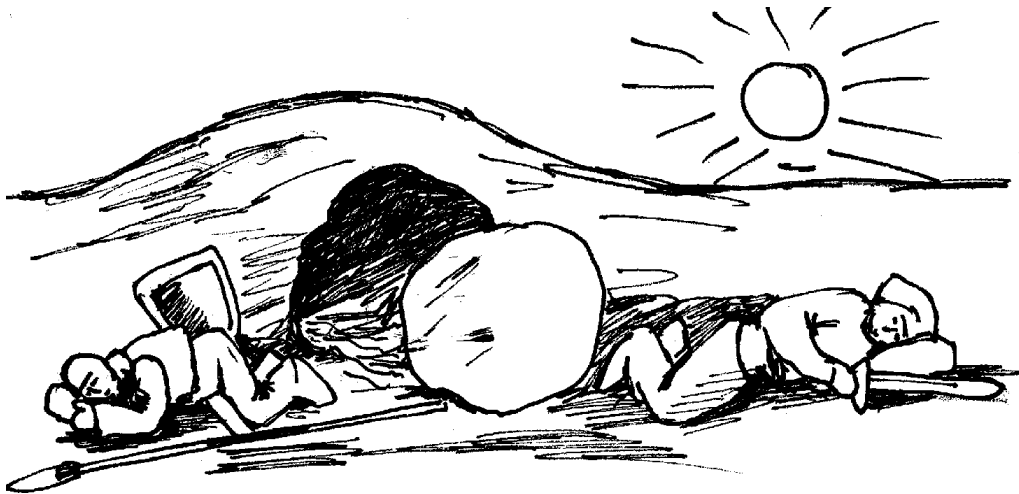
Przed procesją rezurekcyjną

MSZA W DZIEŃ

Przed rozpoczęciem liturgii Po wyjątkowej nocy, w czasie której celebrowaliśmy Wigilię Paschalną dziś raz jeszcze pochylimy się nad tajemnicą Grobu Pańskiego, tym razem pustego, ponieważ nasz Pan zmartwychwstał.

Przed Sekwencją (po drugim czytaniu) Za chwilę odśpiewamy sekwencję wielkanocną, czyli uroczysty hymn opowiadający o zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. Powstańmy.

opr. Patrycja Kulczewska



Inne zestawy komentarzy oraz wskazówki co do przygotowania Triduum Paschalnego w parafii na naszej stronie internetowej:

www.wieczernik.oaza.pl/triduum.php

„Wieczernik” o Triduum:

www.wieczernik.oaza.pl/numer.php?nid=49